

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

03.01.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Саміт перших леді та джентльменів підвищує суб'єктність України на міжнародній арені – Зеленська. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Чому культура має стати складовою національної безпеки України? – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Культура є ключовим елементом нацбезпеки в умовах війни – Точицький. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. У Києві під час атаки «шахедів» була пошкоджена адмінбудівля парламенту. ФОТО. – О. Галух; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 2 січ. Будівлі Ради постраждали внаслідок атаки російських БПЛА 1 січня. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 2 січ. В дипвідомстві Польщі пояснили, чому наполягають на ексгумації жертв Волинської трагедії. – І. Знаєть](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 2 січ. Посольство Ізраїлю в Україні занепокоєне у зв'язку з інцидентами в дні святкування Хануки – посол. – Інф.](#)

[NV. –2025. – 2 січ. «Має стати артефактом». Стелу на в'їзді в Покровськ зруйновано. – К. Пасічник](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Підсумки року: 25 інтерв'ю, які найбільше читали у 2024-ому. – С. Божок](#)

[День. – 2025. – 2 січ. Для киян і гостей міста в перші дні нового року підготували пізнавальні лекторії та зимові екскурсійні прогулянки. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. У вихідні дні киян запрошують на екскурсії містом та на лекторії. – К. Новосвітня](#)

[Фокус.–2025. – 2 січ. Гроші на туризм та благоустрій, коли РФ у 3 км від міста: що не так з бюджетом Покровська на 2025 рік. – Д. Бондаренко](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Відомий український співак передав розвідникам партію дронів. ВІДЕО. – О. Галух](#)

Фестивалі, конкурси

Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. 130 років музичної геніальності: у столиці відбудеться фестиваль Бориса Лятошинського. – Т. Асадчева

Театр

Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Театральний січень: які вистави покажуть у столиці. – М. Катаєва

Музика

Газета по-українськи. – 2025. – 2 січ. Назвали українську співачку, яку найбільше слухали в 2024-му: дивіться її фото. – Інф.; УНІАН. – 2025. – 2 січ. Майже 500 млн стрімів: названо українську співачку, чиї треки найбільше слухали у 2024 році. – К. Яніна

NV. – 2025. – 2 січ. Стали відомі порядкові номери претендентів на місце десятого фіналіста Нацвідбору на Євробачення 2025. – А. Кондрат; УНН. – 2025. – 2 січ. Нацвідбір на Євробачення: вже відомі номери учасників, що претендують на місце десятого фіналіста. – А. Туманова

Література. Книговидання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 2 січ. УІК оголосив конкурси проєктів із промоції читання та випуску книжкової продукції за пріоритетними тематиками. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Український інститут книги оголосив конкурс на випуск книжкової продукції. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Найпопулярніші детективи та трилери, які купували українці у 2024 році. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Найпопулярніші книги з історії, які купували українці у 2024 році. – Інф.

Український тиждень. – 2025. – 2 січ. На війні загинуло вже понад 215 людей літератури. – М. Нестелєв

Музейна справа

Україна молода. – 2025. – 2 січ. Національним культурним надбанням України визнано картини Малевича та Рєпіна. – Т. Здоровило; The Village Україна. – 2025. – січ. Картини Малевича й Рєпіна внесли до Держреєстру національного культурного надбання. – І. Яковенко

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. У Львові ведуться підготовчі роботи для відновлення музею Шухевича. – Інф.

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 2 січ. Фонд Порошенка пропонує відновити музей Шухевича у Львові власним коштом замість краудфандингу. – Інф.

Охорона культурної спадщини. Археологія

[NV. –2025. – 2 січ. Мінкульт звернеться до ЮНЕСКО через пошкодження будівлі Спілки письменників України. – Р. Остапчук](#)

[Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Пошкодження Будинку спілки письменників: МКСК звернеться до ЮНЕСКО щодо збереження історичного центру Києва. – Інф.](#)

[Україна молода. – 2025. – 2 січ. У Києві будинок Спілки письменників пошкоджено «завдячуючи» російським варварам. – Т. Здоровило](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Вибиті 83 вікна, зруйновані стіни, стелі, двері: як у Києві виглядає Будинок письменників України після обстрілу. ФОТО. – С. Божок](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Від архітектурного шедевра до руйнування війною: чим відомий будинок, пошкоджений ворожим дроном у столиці. – Т. Асадчева](#)

[NV. –2025. – 2 січ. Будинок Раднаркому та садиба Лібермана. Що відомо про історичні будівлі в урядовому кварталі Києва, пошкоджені внаслідок атаки РФ 1 січня. – К. Пасічник](#)

[NV. –2025. – 2 січ. «Тут розвалювали СРСР». У Мережі з болем відреагували на пошкодження будівлі Спілки письменників України. – Ю. Найденко](#)

[Фокус.–2025. – 2 січ. Втрачена історія: українські археологи виявили неймовірне багатощарове поселення \(фото\). – А. Небор-Николайчук](#)

Релігія

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 2 січ. У МЗС України відповіли на звинувачення ООН щодо заборони УПЦ МП. – О. Кругленко](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Чернишов розповість про Міністерство національної єдності українській громаді у Варшаві. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Представниці «Азову» та голова управи «Просвіти» відвідали посольство України в Аргентині. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 2 січ. У Туреччині відбулися збори активу Української спілки в Анкарі. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Український хор «Дзвони Трипілля» заспівав колядки в консульстві в Анталії. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 3 січ. В Афінах відбувся український різдвяно-новорічний фестиваль. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Український хор «Калина» заколядував у консульстві в Салоніках. – Інф.](#)

Укрінформ. – 2025. – 3 січ. В Ірландії відбувся український Різдвяний фестиваль колядок. – Інф.

Підтримка України у світі

День. – 2025. – 2 січ. У Національному соборі Вашингтона вперше пролунав «Дзвін солідарності» з Україною, виготовлений із переплавлених гільз. – Інф.

УНІАН. – 2025. – 2 січ. «Крим наш»: Данилко показав, як під його хіт в Сімферополі зустрічали Новий рік (відео). – К. Яніна

УНІАН. – 2025. – 2 січ. Зрадниці Ані Лорак і Повалій заспівали на «Голубому огоньку» в РФ, поки росіяни вбивають українців. – К. Яніна

NV. –2025. – 2 січ. Мистецтво поза політикою? Кейт Бланшетт зіграє у виставі за п'єсою російського письменника Чехова у лондонському театрі. – А. Кондрат

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Саміт перших леді та джентльменів підвищує суб'єктність України на міжнародній арені – Зеленська. – Інф.

Саміт перших леді та джентльменів є інструментом «м'якої сили», який допомагає підвищувати суб'єктність України на міжнародній арені. Про це сказала перша леді України Олена Зеленська. Вона підкреслила, що, проведення заходу і надалі слугує джерелом натхнення для інших. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3944506-samit-persih-ledi-ta-dzentlmeniv-pidvisue-subektnist-ukraini-na-miznarodnij-areni-zelenska.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Чому культура має стати складовою національної безпеки України? – Інф.

Опубліковано статтю міністра культури та стратегічних комунікацій Миколи Точицького. Головною тезою якої є важливість культури як ключового елементу національної безпеки України в умовах війни з Росією. «2025 рік стане роком збереження та стійкості. Важливо гарантувати, щоб жоден злочин проти культурної спадщини не залишився безкарним... Культура – це більше, аніж просто мистецтво. Це мова, якою ми розповідаємо свою історію. Це спосіб, у який ми розуміємо себе і наш зв'язок зі світом... Росія намагається стерти нашу ідентичність, але кожна пісня, кожна картина, кожна книга доводять, що ми живемо. Музеї, театри, мистецькі фестивалі – це не лише про минуле. Це про наше майбутнє. Культура – це те, що нас зберігає, надихає і об'єднує. Вона є тим джерелом, з якого ми черпаємо силу для боротьби і надію на краще завтра... Війна зруйнувала багато пам'яток, але ми зробимо все, щоб відновити їх і зберегти. Оцифрування спадщини, створення умов для захисту історичних пам'яток – це не лише про сьогодні. Це вклад у майбутнє. Наші митці вже давно говорять від нас на міжнародних майданчиках. І ця культурна дипломатія набирає обертів. Через музику, кіно чи візуальне мистецтво ми можемо донести до світу те, що важко висловити вербально... Маємо не лише захистити те, що вже є, а й створити нове. Працюватимемо над тим, щоб культура стала доступною для кожного українця, незалежно від того, де він зараз перебуває. Хочемо, щоб у кожному домі звучала українська музика, щоб кожна дитина знала нашу історію, щоб у кожному куточку світу говорили про нашу унікальність. Усі ці фактори стимулюють до того, щоб у 2025 році на законодавчому рівні закріпити норму, – «Культура – невід'ємна частина нашої національної безпеки», – зазначив очільник МКСК. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3944224-comu-kultura-mae-stati-skladovou-nacionalnoi-bezpeki-ukraini.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Культура є ключовим елементом нацбезпеки в умовах війни – Точицький. – Інф.

Культура є ключовим елементом національної безпеки України в умовах війни з Росією. Про це написав міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький у статті «Чому культура має стати складовою національної

безпеки України?». За словами міністра, 2025-й стане роком збереження та стійкості, бо маємо не лише захистити те, що вже є, а й створити нове. Він заявив, що жоден злочин проти культурної спадщини України не має залишитися безкарним, і наголосив на необхідності документувати злочини, застосовувати санкції до причетних до цього осіб, одночасно відстежуючи викрадені цінності по всьому світу та здійснюючи кримінальні розслідування в різних юрисдикціях. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3944436-kultura-e-klucovim-elementom-nacbezpeki-v-umovah-vijni-tocickij.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. У Києві під час атаки «шахедів» була пошкоджена адмінбудівля парламенту. ФОТО. – О. Галух; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 2 січ. Будівлі Ради постраждали внаслідок атаки російських БПЛА 1 січня. – Інф.

Під час дренової атаки на Київ 1 січня була пошкоджена будівля, де розміщені парламентські комітети та підрозділи Апарату ВР. Про це повідомив спікер парламенту Руслан Стефанчук на своїй сторінці у Facebook. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106959/>
<https://interfax.com.ua/news/general/1038169.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 2 січ. В дипвідомстві Польщі пояснили, чому наполягають на ексгумації жертв Волинської трагедії. – І. Знась

Польща впродовж тривалого часу наполягає на ексгумації жертв Волинської трагедії, оскільки полякам важливо по-християнськи поховати померлих родичів, пояснив тимчасовий повірений у справах Польщі в Україні Пйотр Лукасевич. Він зазначив, що тривалий час перепорою було саме українське право, яке вимагає від іноземних громадян пройти доволі складну процедуру із 19 пунктів, аби отримати відповідний дозвіл. За словами голови місії зараз є певний прогрес у вирішенні історичних питань між країнами. І хоча на разі рано говорити про якийсь перелом, але прогрес відбувається. Зокрема у Польщі очікують, що навесні-влітку зможуть розпочати ексгумаційні роботи. При цьому він зазначив, що питання з облаштуванням місць пам'яті, яке піднімає українська сторона, це вже питання на рівні міністерств культури та історичних відомств, тому було важливо розділити ці два питання в діалозі. Докладніше:

<https://zn.ua/ukr/POLITICS/v-dipvidomstvi-polshchi-pojasnili-chomu-napoljahajut-na-ekshumatsiji-zhertv-volinskoji-trahediji.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 2 січ. Посольство Ізраїлю в Україні занепокоєне у зв'язку з інцидентами в дні святкування Хануки – посол. – Інф.

Посольство Ізраїлю в Києві висловлює занепокоєння у зв'язку з «інцидентами на ґрунті антисемітизму» в дні святкування Хануки в Україні, заявив посол Ізраїлю в Києві Михайло Бродський. Також у посольстві занепокоєні у зв'язку з «проявами антисемітизму в соціальних мережах». Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1038056.html>

NV. – 2025. – 2 січ. «Має стати артефактом». Стелу на в'їзді в Покровськ зруйновано. – К. Пасічник

На в'їзді у Покровськ зруйнували стелу, яка була пофарбована у жовто-блакитний. Українські захисники забрали літеру П, аби вона колись стала артефактом. Про це повідомив письменник та військовий Павло Вишебаба на своїй сторінці в Facebook. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/socium/stelu-pid-pokrovskom-znishcheno-literi-rozletilisya-po-dorozi-50478547.html>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Підсумки року: 25 інтерв'ю, які найбільше читали у 2024-ому. – С. Божок

Серед них інтерв'ю з художницею Валентиною Романовою – *«Штучний інтелект не забере хліб у творчих людей»*; заступницею голови КМДА Ганною Старостенко – *«Київ хоче розмістити у Гостинному дворі музей історії міста»*; мистецтвознавцем Дмитром Горбачовим – *«Як врятувати роботи українських авангардистів»*; засновником та організатором «Країни мрій» Олегом Скрипкою *«Нашою місією є відкривати нові імена, що дійсно представляють Україну»*; заступником голови КМДА Валентином Мондрійвським *«Зберегти артефакти Поштової площі – це не тільки завдання Києва»*; українським письменником, музикантом і громадським діячем Сергієм Жаданом *«Шкодою, що раніше не приєднався до Сил оборони»* та ін. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106815/>

День. – 2025. – 2 січ. Для киян і гостей міста в перші дні нового року підготували пізнавальні лекторії та зимові екскурсійні прогулянки. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. У вихідні дні киян запрошують на екскурсії містом та на лекторії. – К. Новосвітня

Управління туризму та промоцій КМДА і Київський центр розвитку туризму підготували два лекторії та дві екскурсії на безоплатній основі, одна з яких адаптована для людей із порушеннями слуху. Екскурсія «Різдвяні традиції між двома дзвіницями» (для людей з порушеннями слуху), під час якої кияни та гості столиці дізнаються про традиційне українське святкування Різдва, особистість святого Миколая, а також символи, обереги та інші атрибути зимових свят. Екскурсія «Київ історичний» познайомить екскурсантів з пам'ятками, архітектурою, історичним центром і Подолом. Лекторій «Становлення сучасної Оболоні», під час якого учасники дізнаються про історію Оболоні з моменту її створення до сьогодні, а також про видатних особистостей, пов'язаних із цією місцевістю. Лекторій «Ті, що єднають береги», де учасники зможуть поринути в історію Києва, збудованого на берегах Дніпра. Дізнатися, як у давнину єдали правий і лівий береги, хто створював і контролював переправи, а також про перші мости, що стали

інженерними досягненнями свого часу. Довідатися про видатних архітекторів, сучасні мостові переходи через Дніпро та про важливу роль, яку відіграють у житті міста ті, що єднають береги. Докладніше:

<https://m.day.kyiv.ua/news/020125-dlya-kyuan-i-hostey-mista-v-pershi-dni-novoho-roku-pidhotuvaly-piznavalni-lektoriyi-ta>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106935/>

Фокус.–2025. – 2 січ. Гроші на туризм та благоустрій, коли РФ у 3 км від міста: що не так з бюджетом Покровська на 2025 рік. – Д. Бондаренко

У бюджеті Покровська (Донецька обл.) на 2025 рік закладені кошти на туризм, благоустрій, бібліотеки та теплопостачання, якого немає. Що не так з місцевим бюджетом, та чи можна спрямувати кошти на інші цілі. Докладніше:

<https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/686511-byudzheth-pokrovska-na-2025-rik-na-shcho-spryamovani-koshti-novini-ukrajini>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Відомий український співак передав розвідникам партію дронів. ВІДЕО. – О. Галух

Спецпризначенці ГУР отримали 100 FPV-дронів від співака та композитора Артема Пивоварова. Музикант передав безпілотники бійцям підрозділу «Black Winter Group» зі складу «Спецпідрозділу Тимура» Головного управління розвідки Міноборони. На дрони для розвідників вдалось зібрати завдяки небайдужим українцям – поціновувачам творчості виконавця. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106954/>

Фестивалі, конкурси

Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. 130 років музичної геніальності: у столиці відбудеться фестиваль Бориса Лятошинського. – Т. Асадчева

3 січня у Національній філармонії розпочнеться Фестиваль музики Бориса Лятошинського – Liatoshynsky Space 2025, присвячений 130-річчю від дня народження композитора. Музична подія заснована Національною філармонією України та Фондацією Лятошинського. Головна мета фестивалю – привернути увагу до спадку композитора, розкривши нові грані його музики для забезпечення цілісного сприйняття його різноманітної творчості. Програма Фестивалю включає 5 подій, чотири з яких відбудуться у Національній філармонії України, а фінальна – у Меморіальному кабінеті-музеї композитора, який знаходиться у будинку РОЛІТ. Про програму фестивалю. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106925/>

Театр

Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Театральний січень: які вистави покажуть у столиці. – М. Катаєва

Афіші столичних закладів із репертуаром на місяць. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106934/>

Музика

Газета по-українськи. – 2025. – 2 січ. Назвали українську співачку, яку найбільше слухали в 2024-му: дивіться її фото. – Інф.; УНІАН. – 2025. – 2 січ. Майже 500 млн стрімів: названо українську співачку, чії треки найбільше слухали у 2024 році. – К. Яніна

Українська співачка Яна Шемаєва, вона ж Jerry Heil, стала найбільш прослуховуваною артисткою 2024 року. На стримінгових платформах Spotify, Apple Music та YouTube пісні виконавиці прослухали 499,9 млн разів. Найбільше прослуховувань зібрала «Teresa & Maria». Ця пісня визнана найпопулярнішою в Україні як на Apple Music, так і на Spotify. Джерело:

<https://gazeta.ua/articles/celebrities/nazvali-ukrayinsku-spivachku-yaku-najbilshe-sluhali-v-2024mu-divitsya-yiyi-foto/1203991>

<https://www.unian.ua/lite/music/mayzhe-500-mln-strimiv-nazvano-ukrajinsku-spivachku-chiji-treki-naybilshe-sluhali-u-2024-roci-12871884.html>

NV. –2025. – 2 січ. Стали відомі порядкові номери претендентів на місце десятого фіналіста Нацвідбору на Євробачення 2025. – А. Кондрат; УНН. – 2025. – 2 січ. Нацвідбір на Євробачення: вже відомі номери учасників, що претендують на місце десятого фіналіста. – А. Туманова

Суспільне Мовлення провело жеребкування серед учасників лонглиста Національного відбору на Євробачення 2025. Один із них може стати десятим фіналістом. Голосування за десятого фіналіста триватиме з 13 до 17 січня у застосунку Дія. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/kultura/stali-vidomi-poryadkovi-nomeri-pretendentiv-na-misce-desyatogo-finalista-nacvidboru-na-yevrobachennya-50478586.html>

<https://unn.ua/news/natsvidbir-na-yevrobachennia-vzhe-vidomi-nomery-uchasnykiv-shcho-pretenduiut-na-mistse-desiatoho-finalista>

Література. Книговидання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 2 січ. УІК оголосив конкурси проєктів із промоції читання та випуску книжкової продукції за пріоритетними тематиками. – Інф.

Український інститут книги (УІК) оголосив про проведення мистецьких конкурсів культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на організацію та проведення заходів із просування читання, а також на випуск книжкової продукції за пріоритетними тематичними напрямками. Пріоритетні тематичні напрями конкурсу: як говорити з дітьми про війну і травму?; популяризація української літератури та корінних народів України, різних жанрів для різних вікових категорій української та іноземної аудиторії; створення тренду читання як дозвілля, читання для навчання, розвитку критичного й аналітичного мислення; деколонізація у сфері української літератури та бібліотечної справи; формування сучасних практик, що можуть бути використані для популяризації читання серед дітей та підлітків, батьків, зокрема практики раннього читання дітям серед майбутніх батьків; формування практик, спрямованих на розвиток

читання серед громадян, які потребують соціальної адаптації. Щодо мистецького конкурсу культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на випуск книжкової продукції за пріоритетними тематичними напрямками (підготовка, видання та доставка книжкових видань), то передбачаються такі пріоритети: художні й науково-популярні твори для різних вікових категорій читачів з історії України різних періодів у контексті боротьби за розбудову державності, суверенітету й незалежності, в тому числі біографіями видатних діячів, зокрема твори героїко-патріотичного спрямування; твори для дітей та юнацтва, спрямовані на національно-патріотичне виховання, плекання демократичних цінностей, культурного розмаїття та міжкультурного діалогу, гендерної рівності, неприпустимості насильства, розвиток лідерства, екологічної самосвідомості, відповідальності за довкілля, критичного мислення; твори, що видаються на виконання актів Верховної Ради, президента та Кабінету Міністрів України. Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1038036.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Український інститут книги оголосив конкурс на випуск книжкової продукції. – Інф.

Український інститут книги оголосив конкурс культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на підготовку, видання та доставку книжкових видань. Участь у конкурсі можуть узяти юридичні особи всіх форм власності та фізичні особи-підприємці, зареєстровані в Україні. Про умови та подачу документів на участь у конкурсі. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3944418-ukrainskij-institut-knigi-ogolosiv-konkurs-na-vipusk-knizkovoї-produkcii.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Найпопулярніші детективи та трилери, які купували українці у 2024 році. – Інф.

Укрінформ підсумував традиційне експрес-дослідження українського книжкового ринку «Видавничий інфобум – 2024». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3944200-najpopularnisi-detektivi-ta-trileri-aki-kupuvali-ukrainci-u-2024-roci.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Найпопулярніші книги з історії, які купували українці у 2024 році. – Інф.

Укрінформ підсумував традиційне експрес-дослідження українського книжкового ринку «Видавничий інфобум – 2024». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3944202-najpopularnisi-knigi-z-istorii-aki-kupuvali-ukrainci-u-2024-roci.html>

Український тиждень. – 2025. – 2 січ. На війні загинуло вже понад 215 людей літератури. – М. Нестелеєв

29 серпня 2024 року, у День пам'яті захисників, які загинули у боротьбі за Україну, письменниця, поетеса і парамедикіня добровольчого медичного батальйону «Госпітальєри» Олена Герасим'юк та письменник і військовий

Євген Лір запустили проєкт «Недописані». Це проєкт пам'яті людей літератури, що загинули внаслідок російського вторгнення в Україну, починаючи з 2014 року. «Наші герої – це письменники, перекладачі, поети, редактори, видавці, есеїсти, літературознавці, бібліотекарі та промоутери книжкової справи. Чоловіки і жінки, військові і цивільні, відомі автори і ті, хто відкрив свій голос незадовго до загибелі». Так сформулювали свою мету засновники. За словами Олени Герасим'юк, натепер у цьому списку вже понад 215 представників і представниць української літератури. За проєктом можна слідкувати в [соцмережах](#) та [інстаграмі](#). Джерело: <https://tyzhden.ua/na-vijni-zahynulo-vzhe-ponad-215-liudej-literatury/>

Музейна справа

Україна молода. – 2025. – 2 січ. Національним культурним надбанням України визнано картини Малевича та Рєпіна. – Т. Здоровило; The Village Україна. – 2025. – січ. Картини Малевича й Рєпіна внесли до Держреєстру національного культурного надбання. – І. Яковенко

Експертно-фондова комісія Міністерства культури та стратегічних комунікацій України на засіданні 30 грудня внесла 11 унікальних музейних предметів з чотирьох музеїв до Державного реєстру національного культурного надбання. Серед них – роботи українських художників Казимира Малевича та Іллі Рєпіна. Серед них картини з колекції Харківського художнього музею – «Суперматизм-65» Казимира Малевича та «Запорожці пишуть листа турецькому султанові» Іллі Рєпіна. Ще один важливий артефакт, який занесли до держреєстру, – Євангеліє Апракос 1707 року зі збірки Харківського історичного музею імені Сумцова. Це унікальний поліграфічний шедевр, примірник-оригінал рідкісного ілюстрованого українського кириличного стародруку великого формату та один з найвидатніших проєктів в історії українського книговидання до XIX ст. Докладніше:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187315/>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/358453-kartini-nbsp-malevicha-ta-nbsp-repina-vnesli-do-derzhreestru-nbsp-natsionalnogo-kulturnogo-nadbannya>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. У Львові ведуться підготовчі роботи для відновлення музею Шухевича. – Інф.

У Львові ведуться підготовчі роботи для відновлення музею генерала-хорунжого УПА Романа Шухевича, зруйнованого внаслідок російської атаки. Команда архітекторів уже завершила понад 85% робочого проєкту, всю проєктну документацію планують завершити на початку 2025 року. Під час розчистки виявили цінні артефакти: дахове покриття, елементи сходів, ніжку від стола, уламки автомата – частину музейної експозиції, бетонні клумби. У міськраді наголошують, що знайдені елементи збережуть. На території музею будуть нові функціональні простори, на місці занедбаних господарських будівель облаштують місце для проведення заходів патріотичного виховання молоді. Планують створити сквер імені Романа Шухевича з освітніми зонами

біля озера, встановити вуличні меблі та облаштувати площу навколо пам'ятника. Як зазначається, усі елементи простору будуть інклюзивними, будівлю облаштують розкладним підйомником, а вхід до музею буде безбар'єрним. Також передбачено укриття. За словами керуючого справами виконавчого комітету Львівської міської ради Євгена Бойка, музей Шухевича буде відновлено спільними зусиллями благодійників, громади міста, меценатів та усіх небайдужих. Для цього відкрила рахунок ГО «Новий музей». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3944387-u-lvovi-vedutsa-pidgotovci-roboti-dla-vidnovlenna-muzeu-suhevica.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 2 січ. Фонд Порошенка пропонує відновити музей Шухевича у Львові власним коштом замість краудфандингу. – Інф.

Фонд Порошенка виступив з повторною ініціативою профінансувати відновлення музею генерал-хорунжого Української повстанської армії Романа Шухевича у Львові, зруйнованого російськими «Шахедами» на початку 2024 року і пропонує не проводити збір коштів серед громадян на це, щоб не затягувати початок відновлювальних робіт. У Фонді наполягають на якнайшвидшому відновленні будинку музею в такому вигляді, в якому він був до того, коли його зруйнували «Шахедеди». Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/political/1038134.html>

Охорона культурної спадщини. Археологія

NV. –2025. – 2 січ. Мінкульт звернеться до ЮНЕСКО через пошкодження будівлі Спілки письменників України. – Р. Остапчук

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України планує звернутися до ЮНЕСКО із закликом створити механізм захисту та збереження архітектурної спадщини історичного центру Києва. Будівля має значну історичну цінність, зазначили в МКСК. У її стінах у 1989 році відбулися перші збори Народного руху України, що стали фундаментом для здобуття незалежності держави. МКСК наголошує, що ініціатива звернення до ЮНЕСКО спрямована на створення системного підходу для збереження архітектурної цілісності історичних вулиць столиці. Пропонований механізм допоможе захистити культурну спадщину незалежно від статусу чи форми власності будівель. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/udar-po-kiyevu-1-sichnya-ukrajina-prosit-yunesko-dopomogti-zberegiti-kulturnu-spadshchinu-stolici-50478676.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Пошкодження Будинку спілки письменників: МКСК звернеться до ЮНЕСКО щодо збереження історичного центру Києва. – Інф.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України звернеться до Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) з проханням створити механізм збереження та захисту архітектурної цілісності вулиць історичного центру Києва. В умовах війни українська культурна

спадщина зазнає щоденних втрат, які мають руйнівні наслідки для національної ідентичності. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3944468-mksk-zvernetsa-do-unesko-sodo-stvorennia-mehanizmu-zberezenia-istoricnogo-centru-kieva.html>

Україна молода. – 2025. – 2 січ. У Києві будинок Спілки письменників пошкоджено «завдячуючи» російським варварам. – Т. Здоровило

У Києві внаслідок російської атаки 1 січня ушкоджень зазнала будівля маєтку Лібермана в якій наразі знаходиться Національної спілки письменників України. У будівлі вибито практично всі вікна, частково ушкоджений фасад а також окремі кабінети в середині приміщення. Докладніше:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187309/>

Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Вибиті 83 вікна, зруйновані стіни, стелі, двері: як у Києві виглядає Будинок письменників України після обстрілу. ФОТО. – С. Божок

Внаслідок повітряної атаки ворога пам'ятка української історії та культури залишилась без жодного вікна. У результаті атаки рашистських шахедів вранці 1 січня зазнав ушкоджень Будинок письменників України. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106928/>

Вечірній Київ. – 2025. – 2 січ. Від архітектурного шедевра до руйнування війною: чим відомий будинок, пошкоджений ворожим дроном у столиці. – Т. Асадчева

1 січня під час російської дрової атаки на столицю була істотно пошкоджена знакова для нашого міста пам'ятка архітектури – Будинок з вежею на розі вулиць Інститутської та Банкової. Він був зведений у 1940-му році на одній з найвищих точок київських Липок та є важливим містобудівним акцентом центрального ареалу столиці. Внаслідок удару була повністю пошкоджена вежа-ротонда і частково зруйновані два верхніх поверхи будівлі. На думку киевознавців, це одна з найбільш цінних архітектурних втрат для Києва в часи російсько-української війни, оскільки пам'ятка вирізняється своїми унікальними рисами. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106930/>

NV. –2025. – 2 січ. Будинок Раднаркому та садиба Лібермана. Що відомо про історичні будівлі в урядовому кварталі Києва, пошкоджені внаслідок атаки РФ 1 січня. – К. Пасічник

У матеріалі розповідаються історичні факти про будівлі пам'ятки архітектури місцевого значення. Також є світлини руйнувань будинків . Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/kultura/budinok-spilki-pismennikiv-ta-radnarkomu-ursr-shcho-vidomo-pro-poshkodzheni-dronami-rf-budivli-50478499.html>

NV. –2025. – 2 січ. «Тут розвалювали СРСР». У Мережі з болем відреагували на пошкодження будівлі Спілки письменників України. – Ю. Найденко

Будівля Спілки письменників України, одна з низки історичних будівель Урядового кварталу в Києві, яка отримала суттєві пошкодження внаслідок атаки російськими дронами з ранку 1 січня. У Мережі з болем відреагували на наслідки атаки. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/kultura/udar-po-kiyevu-1-sichnya-u-merezhi-z-bolem-vidreguvali-na-poshkodzhennya-spilki-pismennikov-foto-50478606.html>

Фокус.–2025. – 2 січ. Втрачена історія: українські археологи виявили неймовірне багатощарове поселення (фото). – А. Небор-Николайчук

У грудні 2024 року під час археологічних розвідок дослідники з Історико-культурного заповідника «Більськ» виявили багатощарове поселення. Це місце, відоме зараз як «Тупичине», отримало свою назву від розташованого поблизу лісового озера. ІКЗ «Більськ», розташований на території Сумської та Полтавської областей. Команда археологів під керівництвом кандидата історичних наук Костянтин Пеляшенка, виявили артефакти, що охоплюють кілька історичних періодів, зокрема бронзового віку, раннього залізного віку та козацької доби. Відкриття має значну цінність для розуміння історії Котелевщини кінця XVI-XVII століть та більш ранніх епох. Артефакти з цього місця дають важливе уявлення про регіональну історію, культуру та повсякденне життя. Дослідники планують продовжити свою роботу на виявленому поселенні, сподіваючись на подальші відкриття, які можуть збагатити знання про минуле цього регіону. Це дослідження демонструє важливість збереження археологічної спадщини та її роль у зв'язку сучасного суспільства з його історичним корінням. Докладніше:

<https://focus.ua/uk/technologies/686417-vtrachena-istoriya-ukrajinski-arheologi-viyavili-neymovirne-bagatosharove-poselennya-foto>

Релігія

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 2 січ. У МЗС України відповіли на звинувачення ООН щодо заборони УПЦ МП. – О. Кругленко

МЗС України опублікувало на своєму сайті офіційну відповідь на доповідь Управління Верховного комісара ООН з прав людини, оприлюднену 31 грудня 2024 року, яка звинувачує Україну в тому, що закон про заборону діяльності УПЦ МП в Україні порушує міжнародні стандарти, адже «національна безпека не є достатньою підставою для обмеження релігійної свободи за міжнародними договорами». Українське дипломатичне відомство відкинуло висновки ООН щодо поправок до Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій» як такі, що спотворюють дійсність. МЗС України наголосило, що сподівається на те, що у своїх доповідях Моніторингова місія ООН з прав людини надаватиме надалі об'єктивні оцінки реальній ситуації зі свободою релігії в Україні та продовжить

фіксувати російські злочини проти українських вірян, релігійних громад і лідерів, церковного майна. Докладніше:

<https://zn.ua/ukr/POLITICS/u-mzs-ukrajini-vidpovili-na-zvinuvachennja-oon-shchodo-zaboroni-upts-mp.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Чернишов розповість про Міністерство національної єдності українській громаді у Варшаві. – Інф.

Посольство України в Польщі анонсувало зустріч української громади у Варшаві з віцепрем'єр-міністром України, очільником новоствореного Міністерства національної єдності України Олексієм Чернишовим. Під час заходу міністр розповість про функції та завдання міністерства, яке має стратегічне значення для зміцнення зв'язків між українцями по всьому світу, а також відповість на запитання. Зустріч відбудеться 8 січня. Організатори події: посольство України в Республіці Польща та громадська ініціатива Euromaidan-Warszawa. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3944368-oleksij-cernisov-rozpovist-pro-ministerstvo-nacionalnoi-ednosti-ukrainskij-gromadi-u-varsavi.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Представниці «Азову» та голова управи «Просвіти» відвідали посольство України в Аргентині. – Інф.

До посольства України в Аргентині завітали координаторка міжнародного відділу 12-ї бригади спеціального призначення Національної гвардії України «Азов» Марія Чех, військовослужбовиця артилерійського підрозділу бригади «Азов» Валерія Суботіна та голова Управи Українського культурного товариства «Просвіта» в Аргентинській Республіці Юрій Данилишин. Візит української делегації відбувся в рамках боротьби за звільнення українських військовополонених. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3944300-predstavnici-azovu-ta-golova-upravi-prosviti-vidvidali-posolstvo-ukraini-v-argentini.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. У Туреччині відбулися збори активу Української спілки в Анкарі. – Інф.

У приміщенні Української спілки в Анкарі пройшли традиційні річні збори, на яких активісти підбили підсумки діяльності, обговорили ключові здобутки, визначили пріоритети на майбутнє та окреслили нові цілі, спрямовані на зміцнення української спільноти та розвиток культурних ініціатив. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3944255-u-tureccini-vidbulisa-zbori-aktivu-ukrainskoi-spilki-v-ankari.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Український хор «Дзвони Трипілля» заспівав колядки в консульстві в Анталії. – Інф.

Український хор «Дзвони Трипілля» завітав до консульства України в Анталії (Туреччина), щоб привітати персонал установи та громадян України, які прийшли на прийом, з Різдвяними святами. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3944310-ukrainskij-hor-dzvoni-tripilla-zaspivav-koladki-v-konsulstvi-v-antalii.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 січ. В Афінах відбувся український різдвяно-новорічний фестиваль. – Інф.

У столиці Греції відбувся різдвяно-новорічний фестиваль «Сяйво українського Різдва», яки зібрав українську громаду Афін, щоб разом поринути в атмосферу святкового настрою та представити широкому загалу жителів та гостей міста традиції та духовність українського народу. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3944591-v-afinah-vidbuvsaukrainskij-rizdvanonovorichniy-festival.html>

Укрінформ. – 2025. – 2 січ. Український хор «Калина» заколядував у консульстві в Салоніках. – Інф.

У консульстві України в Салоніках (Греція) лунали колядки у виконанні Українського хору «Калина». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3944268-ukrainskij-hor-kalina-zakoladuvav-u-konsulstvi-v-salonikah.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 січ. В Ірландії відбувся український Різдвяний фестиваль колядок. – Інф.

В Ірландському місті Вотерфорд відбувся II Різдвяний фестиваль колядок, на який завітали українські громади з міст Лімрек, Корк, Портліш, Кілкені, Каван і Горі.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3944623-v-irlandii-vidbuvsaukrainskij-rizdvanij-festival-koladok.html>

Підтримка України у світі

День. – 2025. – 2 січ. У Національному соборі Вашингтона вперше пролунав «Дзвін солідарності» з Україною, виготовлений із переплавлених гільз. – Інф.

У Національному соборі Вашингтона вперше пролунав дзвін, виготовлений із гільз, використаних у війні в Україні, на якому викарбувані рядки Тараса Шевченка і який символізує солідарність з нашою країною. Церемонія посвяти дзвону відбулася в середу під час богослужіння з нагоди Нового року та в раках Національного фестивалю дзвонів. Сам фестиваль був започаткований шість років тому та охоплює всі континенти, навіть Антарктиду, де також є свій дзвін. Співорганізатором заходу виступило Посольство України в США. Докладніше:

<https://m.day.kyiv.ua/news/020125-u-natsionalnomu-sobori-vashynhtona-vpershe-prolunav-dzvin-solidarnosti-z-ukrayinoyu>

УНІАН. – 2025. – 2 січ. «Крим наш»: Данилко показав, як під його хіт в Сімферополі зустрічали Новий рік (відео). – К. Яніна

Український артист Андрій Данилко, який виступає в образі Верки Сердючки, свого часу створив чимало новорічних пісень, які стали хітами. В анексованому Росією Криму люди зустрічали Новий рік саме під треки українця. Співак поділився відео, на якому показав, як герої ролика запалюють під його хіт. Знаменитість на своїй сторінці в Instagram опублікував відео, яке поширили російські пабліки в мережі. На ньому видно, що група людей веселиться та танцює біля ялинки під відому російськомовну пісню Верки Сердючки «Все будет хорошо». «Крим наш! Сімферополь! Новорічна ніч 2025!» – написав виконавець у підписі до відео. Росіяни вже відреагували на це та встигли обізвати українського артиста «русофобом». Докладніше:

https://www.unian.ua/lite/stars/krim-nash-danilko-pokazav-yak-pid-yogo-hit-v-simferopoli-zustrichali-noviy-rik-video-12871608.html#goog_rewarded

УНІАН. – 2025. – 2 січ. Зрадниці Ані Лорак і Повалій заспівали на «Голубому огоньку» в РФ, поки росіяни вбивають українців. – К. Яніна

Таїсія Повалій та Ані Лорак виступили на зібранні путіністів в РФ – «Голубому огоньку». Артистки розважали росіян, поки окупанти щоденно обстрілюють їхню батьківщину та вбивають українців. Відео з співами зрадниць поширив у Facebook політтехнолог Олексія Голобуцький. Черговий виступ виконавиць в країні-агресорці, які підтримують війну в Україні, викликав обурення в українців. Вони підмітили, наскільки українкам байдуже до того, що коїться на їхній батьківщині, що готові і далі спонсорувати терор загарбників. Докладніше:

<https://www.unian.ua/lite/stars/zradnici-ani-lorak-i-povaliy-zaspivali-na-golubomu-ogonku-v-rf-poki-rosiyani-vbivayut-ukrajinciv-12871803.html>

NV. –2025. – 2 січ. Мистецтво поза політикою? Кейт Бланшетт зіграє у виставі за п'єсою російського письменника Чехова у лондонському театрі. – А. Кондрат

У лондонському театрі Барбікан поставлять п'єсу російського письменника Антона Чехова «Чайка». Головну роль зіграє голлівудська зірка Кейт Бланшетт. П'єсу Антона Чехова «Чайка» адаптують британський і німецький драматурги Данкан Макміллан і Томас Остермаєр. Її показуватимуть з 26 лютого по 5 квітня. Сама Кейт Бланшетт підтримує Україну. Раніше вона спродюсувала фільм про Харків під час російського вторгнення. Докладніше:

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/keyt-blanshett-zigraye-u-vistavi-za-p-yesoyu-rosiyskogo-pismennika-chehova-50478544.html>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26